

NSG

Norsk sau og Geit

PROTOKOLL

FRA

LANDSMØTE

25. – 26. MARS 2009

Rica Hell Hotel

Stjørdal

LANDSMØTE 25. – 26. MARS 2009

Møteledelse: Ordfører Vivi Lindholm og varaordfører Aslak Snarteland

Referenter: Håvard Øyrehagen, Trine Bjørnerås og Signe Dahl

Onsdag 25. mars ble sakene 1-13 behandlet, resten ble behandlet torsdag 26. mars.

Sakliste

Sak 1 Åpning, med kulturelt innslag	2
Sak 2 Opprop.....	3
Sak 3 Godkjenning av innkalling, sakliste og forretningsorden for møtet	4
Sak 4 Valg av to utsendinger til å skrive under møteprotokollen sammen med ordføreren.....	4
Sak 5 Lederens tale	4
Sak 6 Årsmelding 2008	4
Sak 7 Regnskap 2008	5
Sak 8 Budsjett 2009.....	6
Sak 9 Kontingent 2010.....	6
Sak 10 Revisjon av NSGs lover, med endring av representantskapets sammensetning	6
Sak 11 Strategi 2009-2011	7
Sak 12 Strategi- og handlingsplan for geit 2009-2011	7
Sak 13 Fagtema ”Småfeets posisjon i landskapet”.....	8
Sak 14 Val	9
Sak 15 Handlingsplan mot rovvilt	12
Sak 16 Avl.....	12
Sak 17 Gjerdetilskot.....	13
Sak 18 Uttalelser fra Landsmøtet	13
Utdeling av priser og andre utmerkelser	14
Orienteringssaker.....	15
Åpent fagmøte om fotråte og blåtunge.....	16
Vel hjem!.....	16

Sak 1 Åpning, med kulturelt innslag

Tone Våg ønsket velkommen og gav ordet til ordføreren i Stjørdal, Johan Arnt Elverum. Elverum hilste landsmøtet og orienterte om Stjørdal og Stjørdalsregionen.

Revyartist Harald Morten Bremseth, Lånkerevyen underholdt med fortellinger fra livet til en arbeidsledig, men arbeidsvillig herremann.

Etterpå orienterte Tone Våg og Oddbjørn Kaasa om småfeholdet i Nord-Trøndelag med lysbildefordraget ”Fra fjord til fjell i Nord-Trøndelag – Kulturlandskapet”.

Sak 2 Opprop

1. Vivi Lindholm, ordfører
2. Aslak Snarteland, varaordfører

UTSENDINGER

Landsmøtevalgte representantskapsmedlemmer:

3. Ingunn Bakka
4. Widar Marvik

ØSTFOLD: 2 utsendinger (70 medl.)

5. Anne-Grete Stabekk

AKERSHUS: 2 utsendinger (188 medl.)

6. Helge Olaf Aas
7. Kjetil Fagerlund

HEDMARK: 3 utsendinger (742 medl.)

8. Kjetil Granrud
9. Nils Magnar Rom
10. Per Lindholt

OPPLAND: 4 utsendinger (1.186 medl.)

11. Pål Kjorstad
12. Kjell Ivar Bergehagen
13. Susanne Ramstad Brenna
14. Ken Lunn

BUSKERUD: 2 utsendinger (573 medl.)

15. Jon Sand
16. Tollef Haug

VESTFOLD: 2 utsendinger (68 medl.)

17. Lars-Bjarne Linneflaatten
18. Arnstein Ueland

TELEMARK: 2 utsendinger (351 medl.)

19. Gunnar Haugo
20. Tone Edland

AUST-AGDER: 2 utsendinger (182 medl.)

21. Knut Sigurd Haugå
22. Rolf Harstveit

VEST-AGDER: 2 utsendinger (316 medl.)

23. Sven Haughom
24. Helge Verdal

ROGALAND: 7 utsendinger (1.935 medl.)

25. Ole Jonny Espevold
26. Leif Matnisdal
27. Øyvind Bergøy
28. Arnhild Skjørestad
29. Alf Torstein Pettersen
30. Per Johan Lyse
31. Sigmund Skjæveland

HORDALAND: 6 utsendinger (1.500 medl.)

32. Inga W. Rørlien
33. Steinar Steine
34. Anders Konglevoll
35. Svein Misje
36. Reidar Kallestad
37. Martin Haugland

SOGN OG FJORDANE: 5 utsendinger (1.221 medl.)

38. Halvar Espeseth
39. Margaret Skåre
40. Eli Berge Ness
41. Tom Idar Kvam
42. Lars Olav Vanberg

MØRE OG ROMSDAL: 3 utsendinger (834 medl.)

43. Inger Johanne Tafjord
44. Magnus Skjerdal
45. Odd Bjarne Bjørdal

SØR-TRØNDELAG: 3 utsendinger (690 medl.)

46. Odd Jarle Lien
47. Rune Kurås
48. Kjell Erik Berntsen

NORD-TRØNDELAG: 2 utsendinger (498 medl.)

49. Tone Våg
50. Oddbjørn Kaasa

NORDLAND: 3 utsendinger (732 medl.)

51. Ingvar Ramsvik

TROMS:

2 utsendinger (482 medl.)

52. Atle Aronsen
53. Heidi Tøllefsen

FINNMARK: 2 utsendinger (104 medl.)

54. Roy Mikkola

Styret

55. Ove Ommundsen
56. Magnhild Nymo
57. Erling Offerdal
58. Øyvind Gurandsrud
59. Ingrid Arneng
60. Kristin Bakke Lajord
61. Olav Edvin Heggvoll

Ove Holmås

Valgnemnda

- Eivind Fossum
Helge Edvartsen
Frank Simensen

Ansatte

- Lars Erik Wallin
Signe Dahl
Håvard Øyrehagen
Thor Blichfeldt
Trine Bjørnerås
Stig Runar Størdal
Anne-Cath. Grimstad

Gjester og andre

Bjørn og Anlaug Høyland
Ola Søgnesand
Sigbjørn og Tordis Efteland
Ivar og Wendy Slettemoen
Jon Egil Østerhus
Andreas Groseth
Eiliv Veseth
Odd E. Risan
Karstein Bergset
Ola T. Heggem

Per Aas
Eva Kaldahl
Jon Gisle Vikan
Aase Lømo
Kristian Wibe
Ola Nafstad
Stine Løvik Huse
Marianne Østby
Johan Arnt Elverum
Ådne Ådnesen

Ordføreren ønsket velkommen og oppnevnte følgende fullmaktskomité etter forslag fra representantskapet: Ole Jonny Espevold (leder), Pål Kjørstad, Tone Våg og Anne Grete Stabekk.

Stemmeberettigede ved oppropet var varaordfører og ordfører, 51 utsendinger og 7 fra styret. Til sammen var 60 stemmeberettigede til stede.
Svein Misje kom ca. kl. 11. Etter dette var det 61 stemmeberettigede til stede.

Redaksjonskomitéen nedsatt av representantskapet ble presentert: Magnhild Nymo (leder), Ingvar Ramsvik, Odd Jarle Lien, Inga Rørlien og Anne-Cath. Grimstad (sekretær). Det ble orientert om at komitéen arbeider med tre uttalelser om henholdsvis rovvilt, sjukdom og økonomi, som vil bli presentert i løpet av møtet.

Sak 3 Godkjenning av innkalling, sakliste og forretningsorden for møtet

Pål Kjørstad ba om behandling av sak 8 Budsjett etter sak 12. Enstemmig vedtatt.

Han ba også om følgende tilføyelse i tittelen på Sak 10 Revisjon av NSGs lover ”med endring av representantskapets sammensetning”. Vedtatt mot 13 stemmer.

Vedtak:

Innkalling, sakliste og forretningsordning godkjent med følgende endring: Sak 8 behandles etter sak 12. Sak 10 endrer tittel til ”Revisjon av NSGs lover, med endring av representantskapets sammensetning”.

Sak 4 Valg av to utsendinger til å skrive under møteprotokollen sammen med ordføreren

Forslag: Inger-Johanne Tafjord, Møre og Romsdal og Jon Sand, Buskerud

Vedtak:

Inger-Johanne Tafjord, Møre og Romsdal og Jon Sand, Buskerud enstemmig valgt.

Sak 5 Lederens tale

Styreleder Ove Ommundsen holdt tale for landsmøtet. En skriftlig versjon av talen ble delt ut. Debatt og votering vedrørende leders tale og årsmelding tas samlet.

Sak 6 Årsmelding 2008

Magnhild Nymo gikk gjennom årsmeldingen, og påpekte følgende merknader:

Det har vist seg at noen årsmeldinger mangler side 15-20 og 53-58.

Skrivefeil i styrets melding s. 60: medlemsnedgang har vært **2,1 %**, overskuddet har vært **416.698,-**.

I debatten om leders tale, styrets beretning og årsmelding ble følgende momenter tatt opp:

- Leder ser ingen løsning på rovviltproblematikken – for pessimistisk. Noen forebyggende tiltak virker, selv om de ikke reduserer tapene til 0. Uttak av skadegjørere er et meget effektivt tiltak.
- Angående brevet der DN krever økt dokumentasjon – vi har dokumentasjon – fostertelling, sauekontrollen, KSL og slaktedata som vi gjerne vil gi myndighetene.
- NSG må kreve dokumentert kompetanse fra de som avgjør avkorting av erstatninger.
- DN driver og har drevet en villet utvikling/bevisst utmattelsesstrategi for å få beitebrukerne til å gi opp.
- Kadaverhund kan være et godt hjelpemiddel i rovviltutsatte områder.
- Oppland har innført faste fargekoder på ”søyeslips” – og oppfordrer andre fylker til å gjøre det samme: svart = ingen lam, blå = 1 lam, rød = 2 lam og gul = 3 lam.
- Prosjekt Fjellam ble etterlyst. NSG skuffet over Nortura, som i utgangspunktet var positive, men som har stoppet saken.
- I henhold til lovene skal landsmøtet arrangeres før 15. mars – årets tidspunkt ble kritisert. Forklaringen var at det ikke var plass på hotellet og at det var vanskelig å flytte arrangementet når dette ble klart. Styret/administrasjonen beklager og vil gjøre alt for at dette ikke skal skje igjen.
- Klarere retningslinjer for hva fylkeslaga skal ta opp med avtalepartene lokalt ble etterlyst.
- Er det riktig å gå for etablering av geitemelkproduksjon i rovviltutsatte områder? Geita blir også tatt av rovvilt.
- Det ble uttrykt bekymring for hva som kommer istedenfor målprissystemet. Sauen og målpris-systemet er en vanskelig vurdering. NSG har ikke nok kunnskap og har i stor grad overlatt vurderingene til NB, NBS, Nortura og KLF.
- Viktig å holde øye med renta i jordbruksforhandlingene.
- Det er valgår i år, viktig å bruke muligheten til å velge politikere som brenner for våre saker.
- Vi bør ta tak i tilskuddsordningene knyttet til telledato, det er en skam for næringa.
- Mer informasjon om friskere geiter ble etterlyst, det er bare så vidt nevnt i årsmeldingen. Det er viktig at vi ber om mer tid til å gjennomføre prosjektet. Prosjektet må evalueres skikkelig og det er viktig at relevant informasjon ikke holdes tilbake.
- Rogaland takket for god støtte fra NSG i forbindelse med arrangering av VM i saueklipping og uttrykte bekymring for rekruttering til klipperyrket som følge av linjeklipping. Vi må være tålmodige og lære opp egne klippere. Viktig å gi gode jobbmuligheter til de som er under opplæring.
- Fotråde burde vært på saklista for landsmøtet. Det har vært stor frustrasjon i næringa i forbindelse med saken, og det er viktig med god informasjon og dialog. Enighet om at vi må rydde opp og lære av feil.
- Bør NSG stille NRK for retten? Dette er ikke riktig ressursbruk.
- Viktig at det settes av nok tid til diskusjon på representantskapsmøter og landsmøter. I hastesaker må ønsket om å bruke mer tid veies opp mot viktigheten av rask avgjørelse.

Vedtak:

Leders tale ble tatt til orientering.

Vedtak:

Årsmelding 2008 enstemmig godkjent med de merknader som fremkom i møtet.

Sak 7 Regnskap 2008

Generalsekretær Lars Erik Wallin gikk gjennom regnskapet for 2008 og leste opp revisjonsberetningen.

Vedtak:

Regnskap for 2008 ble enstemmig godkjent. Landsmøtet vedtok enstemmig ansvarsfrihet for styret.

Sak 8 Budsjett 2009

Saken ble behandlet etter sak 12.

Lars Erik Wallin gikk gjennom budsjettforslag for 2009.

I debatten ble følgende momenter tatt opp:

- Representantskapet vedtok økt godtgjørelse til tillitsvalgte, dette utgjør ca 33.000 kr.
- NSG har valgt å ikke inkludere salget av Parkveien i budsjettet, fordi det ikke er klart hvordan salget skal regnskapsføres og salgssummen skal forvaltes i henhold til en plan som representantskapet skal ta stilling til. Det inngår ikke i det vanlige driftsbudsjettet.
- Det ble uttrykt bekymring for at budsjettet for avlsarbeidet går nedover selv om kostnadene stiger. Tilskuddet over jordbruksavtalen har gått ned, men vi har også midler fra Omsetningsrådet, som gjør at summen ikke er vesentlig mye lavere.

Vedtak:

Budsjett for 2009 enstemmig godkjent.

Sak 9 Kontingent 2010

Øivind Gurandsrud orienterte om styret og representantskapets framlegg til kontingentsatser 2010, som innebærer uendret kontingent i 2010.

Vedtak:

Kontingentsatser for 2010 og fordeling av kontingent mellom ulike ledd i organisasjonen videreføres uendret i forhold til vedtatte satser for 2009 (enstemmig vedtatt).

Sak 10 Revisjon av NSGs lover, med endring av representantskapets sammensetning

Vivi Lindholm la fram utkast til reviderte lover, med tillegg av endringer vedtatt av representantskapet 24. mars.

I debatten ble følgende momenter tatt opp:

- Målform og format på lovene ble drøftet.
- Forslaget om endring av representantskapets sammensetning ble drøftet.

Det ble lagt fram skriftlige endringsforslag:

§6 ordet lik erstattes med same (to steder), Eli Berge Ness.

§8 punkt 12) ”personlege varamedlemmer” erstattes av ”3 varamedlemer i nummerrekkefølge”, Ingunn Bakka.

§10 punktet ”Landsstyret” strykes, mens setningen ”Styret har møteplikt ...” beholdes, Pål Kjørstad.

§14 punkt i) ”Kopi skal sendast fylkeslag og leiar i valnemnda” slettes, Eli Berge Ness.

§17 punkt 10 ”Velje møteleiar for neste årsmøte” slettes, Eli Berge Ness.

Votering punktvis:

§1 enstemmig

§3 enstemmig

§4 enstemmig

§6 enstemmig lik endres til same, vedtatt mot 3 stemmer

§7 enstemmig

§8 som foreslått + tre varamedlemmer i nummerrekkefølge, vedtatt mot 3 stemmer
§10 endringsforslag landsstyret-endingene kuttet ut, vedtatt mot 13 stemmer
§11 vedtatt mot en stemme
§13 enstemmig
§14 setning om fylkeslag og valgmennd går ut, vedtatt med 41 stemmer, mot 18
§17 forslag om å styrke "Velje møteleiar for neste årsmøte" ikke vedtatt, fire stemmer for
§18 enstemmig
§25 enstemmig

Vedtak:

Lovene endres med tillegg vedtatt i møtet, enstemmig

Sak 11 Strategi 2009-2011

Kristin Bakke Lajord gikk gjennom Strategi 2009-2011, og presenterte representantskapets forslag til endringer. NSG planlegger å utarbeide flere andre planer (geit, rovvilt, kommunikasjon), og ønsker å samordne disse planene innbyrdes og i forhold til strategiplanen. Det kan derfor bli aktuelt å revidere strategiplanen før neste landsmøte.

I debatten ble følgende momenter tatt opp:

- Forslag om endring av rekkefølge på punkt 1 og 2 i planen.
- Tidsrommet planen skal gjelde for.
- Det generelle arbeidet med strategi- og handlingsplaner i NSG.

Det ble levert inn tre endringsforslag fra henholdsvis Eli Berge Ness, Tone Våg og Atle Aronsen. Eli Berge Ness trakk sitt forslag før votering.

Votering:

- Endringsforslagene fra representantskapet ble enstemmig vedtatt.
- Forslag fra Tone Våg: "Flytt om på punktene 1 og 2, slik at punkt 2 blir punkt 1", vedtatt med 50 stemmer.
- Forslag fra Atle Aronsen "Med grunnlag i strategiplanen lages det handlingsplan for geit, sau, hund, utmark, rovvilt og kommunikasjon. Det settes ned en gruppe som får ansvar for å sy handlingsplanene sammen", ikke vedtatt (4 stemmer for).

Vedtak:

Strategi 2009-2011 ble enstemmig godkjent med de endringene som framkom i møtet.

Sak 12 Strategi- og handlingsplan for geit 2009-2011

Ingrid Arneng gikk gjennom Strategi- og handlingsplan for geit 2009-2011.

I debatten ble følgende momenter tatt opp:

- Norsk Sau og Geit må ta skikkelig tak i Friskere geiter. Over 200 har sanert og nå må det foretas en skikkelig evaluering, også av metodene som brukes i prosjektet. De som har sanert selger livdyr, og det er viktig å forebygge smitte. Feil at prosjektet ikke lenger vil være behjelpelig ved salg av livdyr.
- Nyetablering utenom kjerneområdene for geit er ikke med i strategiplanen.
- Geitekontrollen er et godt verktøy, men det blir veldig arbeidskrevende med fem kontroller i året for store besetninger. Kan vi ha KSL uten medlemskap i geitekontrollen?
- I planen er smitteintensivering og åpen gard nevnt. Kan vi gjennomføre begge deler?

- Hva er tidsperspektivet når det gjelder å bli kvitt sykdommer?

Vedtak:

Strategi- og handlingsplan for geit 2009-2011 ble enstemmig vedtatt.

Sak 13 Fagtema ”Småfeets posisjon i landskapet”

Statssekretær Ola T. Heggem i Landsbruks- og Matdepartementet var invitert til landsmøtet og holdt et engasjerende innlegg, hvor han var innom det meste som har med norsk småfe å gjøre. En skriftlig versjon av innlegget ble lagt ut på hjemmesidene til Landbruks- og Matdepartementet. Her gjengis stikkord for hva som ble omtalt:

• Distriktpolitikken	• Underskudd sau/lam
• Regjeringens mål for norsk landbruk	• Produksjonsstruktur – jordbruksoppkjøret 2009
• Finansmarkeder i krise	• Samarbeid
• Matsikkerhet og jordvern	• Kvalitet - Matspesialiteter
• Sau/geit og klima	• Dyrehelse
• Inntektsutvikling	• Dyrevelferdsloven
• Justeringsforhandlingene	• Rovviltpolitikken
• Markedsordningene	• Radiobjeller
• Geitmelkproduksjon og –kvoter	
• Lokal næringsutvikling	

I debatten ble følgende momenter tatt opp:

- Inntektsutviklinga de siste åra har vært bra, men husk at utgangspunktet var dårlig. Fortsatt utvikling viktig for å opprettholde og øke produksjonen.
- Rentenivå og jordbruksforhandlinger – håper rentenivået tas med også når renta er lav.
- Målprisen må fram til fjøsdøra (ikke til de store matvarekjedene).
- Strukturendringer er greit, dersom det er gode nok investeringstiltak.
- Forbrukerne har betalt en stor andel av jordbruksoppkjøret i fjor. Regjeringen har vært gavmilde mot andre grupper, vi har store forventninger til økning i budsjettmidler i år.
- Rekruttering, det er et sjokk å leve uten inntekt i 1,5 år. Alle utgiftene løper fra dag en. Hvem starter i et yrke med slike vilkår? Reglene for utbetaling av tilskudd bør endres.
- Viktig med nyetablering på geit. Gjennomsnittsalderen øker og det er nå under 500 geitmelkprodusenter, fare for at hele næringa kan bli borte.
- Viktig at næringa får penger på budsjett. Investeringsmidler er viktige.
- Ros for at ordet rovvilt er fjernet i den nye loven om dyrevelferd.
- Bestandsmålinger er viktig – forvaltninga må bli flinkere til å ta i bruk lokal kunnskap.
- Politikerne må styre DN – følge opp at praksis blir som politikerne har bestemt.
- Hva gjør LMD i forhold til brevet DN sendte ut om skjerpede dokumentasjonskrav ved rovvilterstatning?
- Viktig å få en bedre sammenheng mellom bestandsmål og bestandstall, avgjørende for å redusere frustrasjonsnivået i næringa.
- Ulver utafor sona skal fjernes.
- Vi må over på en skadebasert forvaltning av rovvilt.
- Regjeringa må ta grep med vernebyråkratene, fjern vernebyråkrater som det ikke går an å snakke med!
- Antall smånagere har større virkning på våre tapstall enn millioner til forebyggende tiltak.
- Forvaltning bygger på sannsynlighetsovervekt for tap som skyldes fredet rovvilt. DN har ikke fullmakt til å sende ut et slik skriv som de gjorde i fjor.
- Rovviltforvaltninga er et ledd i en villet utvikling. Ting som har skjedd over tid er ikke en tilfældighet. Vi har ikke tiltro til DN.

- De som har 20-30 sau får ikke dagpenger dersom de blir permittert – det kan få katastrofale følger dersom mange slike bruk slutter med sau.
- Undersøkelser viser at overskuddet bonden har er omtrent det samme som tilskuddet i snitt. Dette gjelder også for samdrifter. Når samdriftene mister tilskuddet, tar staten hele effektivitetsgevinsten.
- Jordvern er viktig, men ressursene i utmarka er vel så viktige. Beiteretten må bevares for framtida!
- Vi er den største og viktigste næringa i distriktpolitikken. Fri tilgang til beiting i utmark er bærebjelken. Ikke riktig å øke kjøtt/melkeprisen mye nå, men viktig med budsjettmidler for å sikre produksjonen.

Ola Heggem svarer

- LMD har dialog med MD, men kan ikke si opp folk i DN. Interessene er forskjellige, det må vi godta. Det er uakseptable tilstander og tap i enkelte buskaper.
- Uenighet om bestander – en av de største utfordringene vi har – det er viktig å stå på for å bidra i dokumentasjonsarbeidet.
- Ikke bevisst politikk fra MD, de er for rovvilt men ikke mot beitebruk.
- Ressurser i utmarka og barskogvern – stortinget har sagt at vern i større grad skal skje på statlig grunn.
- Dagpenger til permitterte, skal undersøke saken nærmere.
- Rekrutteringskvoter geit, skal undersøke nærmere.
- Samdrifter, mener at det ikke er staten, men andre bønder som har fått gevinsten. NILF tall viser at det fortsatt er høyere inntekter på samdrifter.
- Det er ikke samsvar mellom 75 sau og 16 årskyr. Det er aktuelt å øke antall sau for denne tilskuddsgruppen.
- Budsjettnemnda tar hensyn til renteøkning – både når renta går opp og ned.

Heggem ble takket med NSG-fleecejakke og blomster.

Sak 14 Val

a) Leiar

Valnemnda si innstilling til leiar av Norsk Sau og Geit var Ove Ommundsen, Rogaland.

Votering:

Ove Ommundsen vart gjenvald med 61 stemmer, einstemmig.

Vedtak:

Ove Ommundsen vald til leiar i Norsk Sau og Geit.

b) Styremedlemmer

Valnemnda si innstilling til medlemmer av styret i Norsk Sau og Geit var:

Styremedlem: Magnhild Nymo.

Styremedlem: Erling Offerdal.

Styremedlem: Olav Edvin Heggvold.

Styremedlem: Kristin Bakke Lajord.

Styremedlem: Steinar Bergerud

Styremedlem: Tone Edland

Benkeforslag frå Inga Rørlien: Ove Holmås vert valgt som styremedlem i staden for Steinar Bergerud.

Votering:

Magnhild Nymo vart gjenvald med 60 stemmer, 1 blank.
Erling Offerdal vart gjenvald med 59 stemmer, 2 blanke.
Olav Edvin Heggvold vart gjenvald med 59 stemmer, 2 blanke.
Kristin Bakke Lajord vart gjenvald med 61 stemmer.
Ove Holmås vart vald med 46 stemmer, 15 for Steinar Bergerud.
Tone Edland vart vald med 56 stemmer, 5 blanke.

Vedtak:

Til styremedlemmer i Norsk Sau og Geit er vald:
Magnhild Nymo, Troms.
Erling Offerdal, Sogn og Fjordane.
Olav Edvin Heggvold, Sør-Trøndelag.
Kristin Bakke Lajord, Oppland.
Ove Holmås, Hordaland.
Tone Edland, Telemark.

c) Vararepresentantar til styret i nummerrekkefølge

Valnemnda si innstilling til varamedlemmer av styret i Norsk Sau og Geit var:

1. Ove Holmås
2. Morten Munkeby
3. Ragnhild Johansen

Då Ove Holmås vart vald som styremedlem, vart Steinar Bergerud innstilt som 1. vara (jamfør mindretallsinnstilling frå valnemnda). Varamedlemmene vart vald ved akklamasjon.

Vedtak:

Til varamedlemmer i nummerrekkefølge til styret er vald:
1. vararepresentant: Steinar Bergerud, Buskerud.
2. vararepresentant: Morten Munkeby, Nord-Trøndelag.
3. vararepresentant: Ragnhild Johansen, Nordland

d) Nestleiar

Valnemnda si innstilling til nestleiar var Magnhild Nymo.

Votering:

Magnhild Nymo vart vald med 59 stemmer, 1 blank og 1 ugyldig stemme.

Vedtak:

Magnhild Nymo, Troms vald som nestleiar i styret.

e) Ordførar med varaordførar i representantskapet

Valnemnda si innstilling til ordførar var Aslak Snarteland og varaordførar Svein Skjølvold.

Votering:

Aslak Snarteland vald med 59 stemmer, 2 blanke.
Svein Skjølvold vald ved akklamasjon.

Vedtak:

Aslak Snarteland, Telemark vald som ordførar i representantskapet.
Svein Skjølvold, Møre og Romsdal vald som varaordførar i representantskapet.

f) Tre geitehaldarar til geiterepresentantar:

Valnemnda si innstilling var Ingunn Bakka, Widar Marvik og Astrid T. Dyrkorn. Widar Marvik trakk seg først, men fekk oppklaringar og stilte til val likevel. Dei tre geitehaldarane vart vald ved akklamasjon.

Vedtak:

Til landsmøtevalde geitehaldarar i representantskapet er vald:

1. Ingunn Bakka, Rogaland.
2. Widar Marvik, Troms.
3. Astrid T. Dyrkorn, Møre og Romsdal.

g) Tre varamedlemmer i nummerrekkefølge til geiterepresentantane

Valnemnda si innstilling var personleg varamedlemmer, men dette vart omgjort til varamedlemmer i nummerrekkefølge: 1: Sigurd Vikesland, 2. Laila Jenssen Skulbru og 3. Tor Lie. Dei vart vald ved akklamasjon.

Vedtak:

Til varamedlemmer i nummerrekkefølge til landsmøtevalde geitehaldarar i representantskapet er vald:

- 1: Sigurd Vikesland, Sogn og Fjordane
2. Laila Jenssen Skulbru, Nordland
3. Tor Lie, Møre og Romsdal

h) Valnemnd

Representantskapet si innstilling vart vedteke ved akklamasjon.

Vedtak:

Nye medlemmer i valnemnda i Norsk Sau og Geit er:

Region midt: Mette Karlgård, Nord-Trøndelag som medlem

Odd Bjarne Bjørdal, Møre og Romsdal som varamedlem

Region Nord: Anne K. Moen, Troms som medlem

Jorunn Johansen, Nordland som varamedlem

i) Leiar og nestleiar i valnemnda

Representantskapet si innstilling vart vedteke ved akklamasjon.

Vedtak:

Leiar og nestleiar i valnemnda i Norsk Sau og Geit er:

Leiar: Eivind Fossum, Oppland

Nestleiar: May-Berit Støbet, Aust-Agder

j) Revisor

Valnemnda si innstilling vart vedteke ved akklamasjon.

Vedtak:

Revisor for Norsk Sau og Geit er KPMG A/S.

Etter valet orienterte Lars Erik Wallin om føring og levering av reiserekningar.

Sak 15 Handlingsplan mot rovvilt

Vivi Lindholm la fram forslaget frå Nord-Trøndelag Sau og Geit om handlingsplan mot rovvilt.

I debatten vart desse momenta teke opp:

- Me må gjere noko og samle krefter for å få meir effektiv påverknadskraft. Setje overordna mål for å få meir påverknadskraft og ein ny rovviltpolitikk. Om ein skal kunne fortsetje med beiting krevs det samarbeid. Ein må ha eit utval med ein sekretær med kompetanse. Ein må òg få nokon med juridisk kompetanse til å gå gjennom dei utførte forvaltningshandlingane for å sjå om dei er feilforvalta i høve til sette stortingsmål.
- Ørn er også eit rovvilt. Det er viktig å bruke rovvilt ikkje rovdyr i namnet på planen.
- Hordaland er uroa over generelle tap på beite og vil ha ein overordna plan som tek føre seg alle tap på beite. Flått, makk og sjukdommar er òg alvorlege trugsmål mot næringa. Dessutan høyrest det betre ut for opinionen at det er snakk om å redusere alle typar tap på beite, ikkje berre til rovvilt.
- Ikkje negativt å ha ein overordna plan om å få ned generelle tap på beite, men vi må ein eigen handlingsplan mot rovvilt. Her er det viktig å få inn folk frå område der dei har erfaringar med tap til rovvilt.

Det vart lagd fram to skriftlege vedtaksforslag i tillegg til forslaget frå Nord-Trøndelag:

- Landsmøtet ber styret opprette eit utval for å utarbeide eit forslag til handlingsplan rovvilt. Personane som vert utnevnt bør ha god kjennskap til dei problem/utfordringar småfenæringa står overfor. Forslaget frå utvalet vert lagt fram for representantskapet hausten 2009 til behandling, (Nils Magnar Rom, Hedmark), einstemmig vedteke.
- Det vert sett i gong arbeid med ein handlingsplan, som skal innehalde mål og strategiar for å redusere tap av beitande småfe, (Steinar Steine, Hordaland), einstemmig vedteke.

Nord-Trøndelag trekte sitt forslag.

Vedtak:

Det vert sett i gong arbeid med ein handlingsplan, som skal innehalde mål og strategiar for å redusere tap av beitande småfe.

Landsmøtet ber styret opprette eit utval for å utarbeide eit forslag til handlingsplan rovvilt. Personane som vert oppnemnt bør ha god kjennskap til dei problem/utfordringar småfenæringa står overfor. Forslaget frå utvalet vert lagt fram for representantskapet hausten 2009 til behandling.

Sak 16 Avl

Tone Våg orienterte om forslaget frå Nord-Trøndelag Sau og Geit om avl, spesielt når det gjeld lammetal.

I debatten vart desse momenta teke opp:

- Meininga om kva som er høveleg lammetal varierar frå person til person og område til område. Det er viktig å ha eit godt utval av vërar til eitkvart behov.
- Dyrevelferd bør i større grad inngå i avlsarbeidet.
- Avlsrådet evaluerer og diskuterer kvart år verknaden av justeringane i eigenskapane som vert vektlagt.
- Det er viktig å ha kontinuitet i avlen med felles mål fleire år framover.
- Avlsregion Vest er skeptisk til å redusere lammetal. Den store variasjonen skuldast både avl og miljø. Bonden må styre miljøet i eigen fjøs. Avlsrådet styrer avlen best.
- Det finst allereie delindeksar på verene. Fôring styrer mykje av lammetalet.

- Avlsrådet har teke omsyn til ønske om låg delindeks for lammetal i uttaket av seminvêrar no i år.

Følgande skriftlege tillegg til representantskapet sitt vedtaksforslag vart lagt fram:

”Det må legges vekt på dyrevelferd i avlsarbeidet”, Oddbjørn Kaasa, vedteke med 34 mot 27 stemmer.

Representantskapets vedtaksforslag vart einstemmig vedteke.

Vedtak:

Landsmøtet gir styret i NSG fullmakt til å avgjøre vektleggingen av delegenskapene i avlsmålet for 2009 etter anbefaling fra Avlsrådet for sau. Det må legges vekt på dyrevelferd i avlsarbeidet.

Sak 17 Gjerdetilskot

Vivi Lindholm orienterte om forslaget om nytt gjerdetilskot lagt fram av Nord-Trøndelag Sau og Geit.

I debatten vart desse momenta teke opp:

- Eit nytt tilskot kan gå utover andre tilskotsordningar.
- Det er viktig å belyse at gjerdeloven ikkje fungerer.
- Det er viktig at gjerdehald ligg inne i konsesjonssøknad. Vi får ikkje gjort noko med gjeldande generasjon, men med neste. Gjerdetilskot vil vere verkemiddel for å få dei passive eigarane til å gjerde.

I voteringa fekk forslaget 29 stemmer (32 i mot) og vart ikkje vedteke.

Vedtak:

Landsmøtet i Norsk Sau og Geit vil ikkje at organisasjonen skal arbeide for eit nytt gjerdetilskot.

Sak 18 Uttalelser fra Landsmøtet

Magnhild Nymo presenterte utkast til fire uttalelser fra landsmøtet:

Krever egen krisepakke for landbruket

Landsmøtet i Norsk Sau og Geit krever at regjeringen oppretter en tiltakspakke for landbruket på minst 400 millioner kroner.

Pengene tenkes brukt til investeringer i de ulike næringer, og vil kunne generere en total satsing på rundt 3 milliarder kroner. NSG mener at en slik tiltakspakke vil være av avgjørende betydning for arbeidsplassene i grisgrendte strøk i årene framover, og at den vil gi en langt større sysselsettingsmessig gevinst enn tilsvarende krisepakker som tidligere er bevilget til andre næringer.

Uttalelsen ble enstemmig vedtatt.

Sammen for dyrehelse

Landsmøtet i Norsk Sau og Geit er stolt av den unike positive situasjonen vi har på dyrehelse og sykdomsforekomst i norsk husdyrhold, sammenlignet med andre land. Organisasjonen tror det er av avgjørende betydning å bevare det tette samarbeidet mellom næringen og myndighetene, også i framtiden. Nettopp dette gjør det mulig å være i forkant av store sykdomsutbrudd, der man i fellesskap kan ta tak i ting på et tidlig tidspunkt.

Uttalelsen ble enstemmig forkastet.

Alt over i volummodellen

Landsmøtet i Norsk Sau og Geit går inn for at både storfe-, gris- og småfekjøtt, samt egg, tas ut av målprissystemet og over i volummodellen under årets jordbruksforhandlinger.

Dette vil etter NSGs mening være den tryggeste modellen for framtidige inntekter for produsentene, under forutsetning av god oppslutning om landbrukssamvirket.

Småfeorganisasjonen anser det som viktig å få en slik ny ordning på plass under sittende regjering, fordi man frykter dårligere markedsordninger under et eventuelt annet politisk styre.

Uttalelsen ble vedtatt mot en stemme. Uttalelsen sendes avtalepartene.

Krever omorganisering av rovviltforvaltningen

Landsmøtet i Norsk Sau og Geit krever en omorganisering av norsk rovviltforvaltning, og at både utforming og praktisering av forskrifter innen dette området blir underlagt bedre politisk kontroll.

Stortinget har vedtatt en todelt målsetting når det gjelder rovviltforvaltning, med plass til både rovvilt og husdyrhold, og etablering av definerte soner der rovviltetableringen skal finne sted.

Småfenæringen opplever imidlertid at stortingsvedtaket overstyres av forvaltningen, for eksempel ved at direktoratet ikke er villig til å ta ut rovvilt som etablerer seg utenfor de definerte sonene.

Uttalelsen ble vedtatt med 34 stemmer (ett avsnitt ble vedtatt fjernet med 34 mot 27 stemmer).

Vedtak:

Uttalelsene "Krever egen krisepakke for landbruket" og "Krever omorganisering av rovviltforvaltningen" sendes pressen etter landsmøtet i Norsk Sau og Geit. Uttalelsen "Alt over i volummodellen" sendes avtalepartene.

Utdeling av priser og andre utmerkelser

Under festmiddagen på kvelden onsdag 25. mars ble følgende priser utdelt av statsråd Ola T. Heggem i Landbruks- og Matdepartementet:

"Lykleprisen 2009" tildelt Ola Søgnesand

Juryens begrunnelse:

- Årets vinner av Lykleprisen er en sann ambassadør for geiteholdet i Norge – i mange år gjennom egen drift og i det senere som en sentral person i veiledning/rådgivning til andre brukere.
- Organisasjonsarbeid med geitenæringa i fokus har vært et naturlig engasjementsområde. Avlsarbeid og driftsteknikk følger naturlig med i porteføljen.
- Prosjekt "Friskere geiter" med tilhørende utfordringer har nå fullt engasjement hos kandidaten.
- I nærmiljøet betegnes han som en dyktig ressursperson som har lagt ned en ualminnelig stor arbeidsinnsats for geitenæringa i eget nærområde og utover i hele landet.
- En kunnskapsrik miljøskaper og inspirator.
- Et helt spesielt satsningsengasjement er Norsk Geitesenter SA.

"Gromsauene 2009" tildelt Bjørn Høyland

Juryens begrunnelse:

- Årets Gromsauvinner er en allsidig husdyrman, utenom det vanlige. Vi velger likevel å tro at sauene har en spesiell plass hos ham.
- At NSG i dag står støtt ved roret i avlsarbeidet for sau er kandidatens klare fortjeneste.
- På en optimistisk og lun, men likevel sikker og krystallklar måte har han styrt Avlsrådet for sau de senere årene. Dette inkluderer også en sterk hånd med i seminvirksomheten.

- Å vise fram norsk sau i andre land er også innenfor interesseområdet.
- Da fotrâte var et faktum i Norge var det i grunnen ingen tvil om hvem som skulle ta grep og sette i gang tiltak.
- Det allsidige engasjementet og den smittende tiltroen til at ikke noe er umulig gjør at han nyter en unik respekt i alle leire.

Utdeling av avlsstatuetter for vær og bukk

Avlsstatuettene ble også delt ut under festmiddagen av leder i fagrådet for geit, Ingrid Arneng og leder i avlsrådet for sau, Bjørn Høyland.

Avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk i 2008 ble tildelt Tordis og Sigbjørn Efteland, Rogaland for bukken 2005301 Brake. Med en avlsindeks på 134 lå den likt med bukken 2005305 Paul, men Brake ble vinneren på grunn av flest døtre. Bukken er granska i bukkering 111 Dalane.

Avlsstatuetten for beste avkomsgranska vær i 2008 ble tildelt Wendy og Ivar G. Slettemoen, Buskerud, for væren 200529119 Kjempegod (NKS). Væren er granska i ring 61 Hol. Ved avkomsgranskinga i november 2008 fikk væren O-indeks 150. Dette betyr at væren var den beste avkomsgranska væren i 2005-årgangen.

Årets superverver 2008

Under landsmøtemiddagen ble superverver Jon Egil Østerhus fra Suldal Sau og Geit takket for verving av hele 25 nye medlemmer i 2008. Lars Erik Wallin delte ut diplom og et Canon Powershot kamera i supervervepremie.

Avtroppende tillitsvalgte

Under landsmøtet overrakte Ove Ommundsen gaver og diplom til avtroppende tillitsvalgte: Vivi Lindholm har vært NSG sin ordfører fra 2001-2009. Hun fikk hedersdiplom og et flott fat fra Landem keramikk.

Øyvind Gurandsrud har vært styremedlem i NSG fra 2003-2009. Han fikk diplom og et flott fruktfat fra Kosta Boda.

Ingrid Arneng har vært styremedlem i NSG fra 2005-2009. Hun fikk diplom og et flott fruktfat fra Kosta Boda.

Orienteringssaker

Orientering om gjeterhundarbeidet i NSG

Leder i gjeterhundrådet, Andreas Groseth orienterte om gjeterhundarbeidet i NSG.

Hovedmål:

Legge til rette for størst mulig utvikling og praktisk bruk av gjeterhunder i det norske småfeholdet.

Delmål:

- Sikre gjeterhundrasenes utvikling med tanke på å ivareta de gode bruksegenskapene.
- Bidra til å utdanne og videreutvikle et tilstrekkelig antall instruktører og dommere.
- Legge forholdene til rette for stor deltakelse på gjeterhundprøver lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

NSG har stort fokus på praktisk bruk av gjeterhund. Gjeterhundrådet registrerer manglende dialog mellom gjeterhundmiljø og ledd av NSG. Dette vil rådet ta tak i.

Det arbeides med utarbeiding av manus til et grunnkurs, som kan tilbys alle som ikke har erfaring med håndtering av sau og hund. Dette er et samarbeid med 4H.

Orientering om Kompetansesenteret for sau

Nyansatt prosjektleder Marianne Østby fra Kompetansesenteret for sau, tidligere Midt-Norsk kompetansesenter for sau, orienterte kort om prosjektet. Bakgrunnen for prosjektet er behovet for en

sterkere satsing på sau i Midt-Norge. Prosjektet skal arbeide med kunnskapsformidling i alle ledd. Pr. dato er tre fylker med; Oppland, Sør- og Nord-Trøndelag. I tillegg er det opprettet et godt samarbeid med småfeprogrammet i Hedmark. Møre og Romsdal Sau og Geit er forespurt om de ønsker et samarbeid med prosjektet.

Prosjekteier er NSG og fylkeslaga i Midt-Norge, og styringsgruppa har arbeidet i mer enn ett år og har utarbeidet en treårig prosjektplan.

Hilsen fra Aase Lømo, Norsk Landbrukssamvirke

NSG har vært medlem i Norsk Landbrukssamvirke i 2 år. Småfenæringa er veldig viktig. Lømo jobber med likestilling i landbrukssamvirket, målet er minst 40 % kvinner i styrer. NSG ligger veldig godt an og landbrukssamvirket beklager at NSG ikke har fått en oppmerksomhet for dette. Men – en rask opptelling viser at kvinneandelen blant utsendingene bare er på 21 %. Viktig å jobbe langsiktig med dette.

Kort informasjon fra sikringsradioen

Maren M. Hegglund og Nils Kr. Wiig fra Sikringsradioen orienterte om arbeidsoppgaver og organiseringen av sikringsradioen. Sikringsradioen hadde også en utstilling, der landsmøtedeltakerne kunne få informasjon.

Åpent fagmøte om fotråte og blåtunge

I forkant av landsmøtet, tirsdag 24. mars kl. 20.00 var det åpent fagmøte om fotråte og blåtunge. Ove Ommundsen innledet og Ola Nafstad fra Animalia holdt to informative foredrag om disse alvorlige sykdommene. Bjørn Høyland hadde også en orientering om resultatene fra Snu sauen-prosjektet. Det var ca 70 deltakere på møtet.

Vel hjem!

Sauebonde og tillitsvalgt i Norges Bondelag, Karstein Bergset fra Rendalen fortalte om det som hendte han og sauene hans, da han mistet kontroll over livet sitt. Han fortalte også om kameratene som hjalp han på rett kjøp og om hvordan erfaringene kan påvirke måten mattilsynet håndterer slike saker. Historien har engasjert mange, og har blant annet medført at noen i samme situasjon har tatt kontakt og fått hjelp til å komme ut av tilsvarende problemer.

Alle deltakerne på landsmøtet fikk en ny NSG-T-skjorte. Det var også mulig å kjøpe NSG sine kjeledresser og flecejakker.

Vivi Lindholm

Inger-Johanne Tafjord

Jon Sand